

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 3. Quale sit hoc lumen scientiæ infusæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Solutur.
Hac Christi
scientia
non erat
Angelis
connatura-
lis.

Sed contrà; hæc scientia fuit perfectior & altioris ordinis, quam scientia Angelica (vt ostensum est art. 4.) ergo non est Angelis connaturalis, imò nec potest esse connaturalis alicui creaturæ: quia per hanc cognoscuntur mysteria supernaturalia, & futura contingentia, quæ à nulla creatura naturaliter cognosci possunt. Ergo sicuti reliqua dona supernaturalia in Christo sunt multò excellentiora, quàm in Angelis; ita etiam tota hæc scientia, & ratione luminis, & ratione specierum intelligibilium. Confirmatur; quia lumen huius scientiæ est efficacius, & altioris ordinis; quàm lumen naturale Angelicum: ergo & species intelligibiles illi proportionatæ, sunt perfectiores & vniuersaliores. Nam species intelligibiles accommodantur, & vcluti adæquantur lumini, cui deseruiunt; non autem perfectioni naturali intellectus.

Obiectio.
Species illæ
erant super-
naturalia.
Solutur.

Dices Secundò, Hæc scientia est tantum supernaturalis ratione luminis, non autem ratione specierum intelligibilium; sicut patet in fide & in prophetia. Sed contrà; hinc sequeretur hanc scientiam esse valde imperfectam, & quasi dimidiatam: eum enim duo requirantur ad perfectam cognitionem, scilicet lumen, & species lumini proportionatæ; hæc scientia constaret dumtaxat lumine, & careret proprijs speciebus sui ordinis. Vnde Christus per hanc scientiam nihil supernaturale perfectè & distinctè cognosceret. Nec valet similitudo de fide & prophetia; quia sunt cognitiones imperfectæ, & assensus seu iudicium in his tantum est supernaturale; apprehensio autem est naturalis & imperfecta per conceptus extrinsecos & conotatiuos, id est, haustus ex rebus sensibilibus. Nec obstat Ratio D. Thomæ: quia etiamsi perfectiones naturales accommodentur naturæ; supernaturales tamen non semper naturæ angustijs & humilitati accommodantur; sed subleuant interdum naturam ab imperfectione naturali, ad suam perfectionem & sublimitatem; vt patet in lumine gloriæ. Quòd si istæ species deberent accommodari naturali capacitati mentis humanæ, non possent repræsentare omnia indiuidua, proprietates, & accidentia vnus naturæ specificæ; quod tamen vult D. Thomas iuxta expositionem Caietani.

DVBIVM I.

Utrum Lumen huius Scientiæ sit etiam multiplex instar specierum?

25
Lumen
erat sim-
plex.

Respondeo; Hoc lumen esse tantum vnicum, & vnum numero habitum. Ita D. Thomas hic ad 3. Et clarius in 3. dist. 14. a. 3. quæstionc. 4. & alij passim.

Ratio Est; quia quòd lumen est altius, eò plura potest attingere: Sicut patet in lumine naturali Angelico, quod etsi vnum sit, tamen per varias species plurima potest cognoscere, non solum spiritalia, sed etiam corporalia: ergo multò magis lumen supernaturale, quod non solum est habitus quidam, sed etiam potentia quædam supernaturalis tribuens posse; poterit se ad omnia spiritalia & corporalia, naturalia & supernaturalia extendere. Quod etiam potest confirmari exemplo fidei & charitatis, quæ ad plurima se extendunt, etsi in se sint simplices habitus.

DVBIVM II.

Utrum hæc Scientia Infusa habeat vnum actum sibi adæquatum?

Respondeo; Non habere vnum, sed successiue plures distinctos numero vel specie: simul autem habet vnum actum perfectum, vni speciei intelligibili adæquatum.

26

Prior Pars probatur, Quia omnia corporalia & spiritalia, omnia naturalia & supernaturalia, omnes substantiæ & accidentia, non possunt vnico actu clarè & distinctè cognosci; præsertim cum non cognoscuntur in aliquo superiore obiecto; sicut in essentia diuina: atqui ad hæc omnia hæc scientia se extendebat. Adde hoc esse proprium lumini gloriæ, vt habeat vnum actum sibi adæquatum, quo ad omnia sua obiecta se extendat.

Non erat
vnius actus

Secunda Pars patet, Quia actus huius scientiæ sunt varij: alij enim sunt intuitiui, alij abstractiui; alij à priori, alij à posteriori; alij in testificante, alij in reipsa. Valde autem probabile est numquam hanc scientiam esse otiosam, sed semper in aliquo actu; sicut scientia Angelica.

Sed varij.

Tertia Pars patet, quia species infunduntur in ea vniuersalitate, vt commensurentur luminis efficacitati; & tantum repræsentant, quantum lumen se potest simul vnico actu extendere (hec enim alia conueniens ratio dari potest limitationis specierum:) ergo actus adæquatus vni speciei, est adæquatus lumini, quatenus in vnum actum potest se ctere, seu excitare; ac proinde lumen habens illum actum, non potest habere alium perfectum. Quæ omnia confirmari possunt exemplo cognitionis Angelicæ.

Actus per-
fectus erat
vni sue
speciei ad-
æquatus.

DVBIVM III.

Quale sit hoc Lumen scientiæ Infusæ?

Respondeo; Probabile est, non esse reipsa distinctum à lumine gloriæ; sed esse ipsummet lumen beatificum, quatenus vtitur speciebus intelligibilibus ad cognoscendas res in proprio genere, per cognitionem vespertinam. Sicut enim lumen naturale Angelicum primò & necessariò fertur in ipsam essentiam Angelicam, cui ipsum est naturale, & in ea quæ in essentia continentur; secundariò autem per species intelligibiles fertur in alia obiecta spiritalia & corporalia: ita lumen beatificum quod est participatio suprema luminis diuini, primò & necessariò fertur in essentiam diuinam, tamquam primarium obiectum sibi connaturale, simul attingens ea quæ in ipsa, vt in causa continentur; secundariò autem per species intelligibiles fertur in alia obiecta tum supernaturalia, tum naturalia.

27
Non differt
à lumine
gloriæ.

Ratio est; Quia quòd lumen est sublimius, eò ad plura se extendit; vt patet inductione. Et confirmari potest exemplo luminis Angelici, quod non solum ad spiritalia, sed etiam ad corporalia se extendit. Itè exemplo charitatis, quæ etsi primariò diligit Deum, & bonitatem increatam; tamen secundariò fertur etiam in bonitatem creatam, tum supernaturalem, tum etiam naturalem. Contrarium tamen etiam probabiliter defendi potest; scilicet, lumen huius scientiæ à lumine beatifico distinctum esse.

Quòd subli-
mius eò ad
plura se
extendit.

Negari Tamen non potest, quin lumen beatificum etiam se ad res creatas extendat.

Vide l. 2. de
Summo bo-
no c. 10. n.
73.

QVÆST.